

MITJA ŠVIGELJ:

Gašperjev junaški čin.

Igra lutk v šestih slikah.

VI. SLIKA.

Carjev kabinet (kakor v 2. sliki). Car sedi v naslanjaču, poleg njega minister in zdravnik.

Car: Čas poteka. Ni ga še nazaj!

Zdravnik: Zadnji dan je. Morda se je zakasnil.

Minister: Ne bo ga, ne bo ga nazaj.

Car: Pride, vem, da pride. Zaupam v njega. In slutnja mi pravi, da že prihaja... (*Hoče se dvigniti s stola.*)

Zdravnik: Pomirite se, veličanstvo, pomirite se!

Car: Zdaj mora priti, vsak čas mora priti. In moja hčerka pride z njim...

Minister: Ne verjamem.

Car: O, vi ste kruti! Uničiti mi hočete zadnje nade. A če le prideta, boste stali osramočeni pred njima. Pol kraljestva sem mu obljubil!

Minister: Preveč za njega.

Car: Ni preveč! Gašper je storil zame več, kakor je vredno pol kraljestva. In dal mu bom tudi več!

Zdravnik: M — mrači se že... Bog ve, kje se potepa...

Car: Pride, vem... že prihaja... (*Vstane.*)

Gašper (*plane v sobo*): Veličanstvo, tu sem!

Zdravnik: Prišel je?...

Minister: Komaj da je prišel...

Car: Gašper, prišel si! A kje je...

Carična (*prihiti za Gašperjem*): Očel!

Car: Hčerka moja, kje si bila? (*Objameta se.*)

Gašper: Vaš blagoslov me je vodil, car.

Minister: Aha, pol kraljestva!

Gašper: Da, gospod minister, pol kraljestva! Prehitel sem vas, pa še dobro sem se imel med tem. O, kakšna pijača je bila! Take ne premorejo vse kleti našega dvora!

Zdravnik: Kje pa je bilo to?

Gašper: O, tega pa ne povem! Za vas je tudi ta odgovor dober... (*Ropot pred vrati. Carica prihiti in pade na kolena pred carično.*)

Carica: Oprosti mi, odpusti mi!

Car: Zdaj razumem vse! Hčerka moja, govori ti, sodi ti!

Carična: Ne jaz — Gašperju se imamo zahvaliti za rešitev. On naj sodi!

G a š p e r: Zaradi vina, ki smo ga pili, in jedače, ki smo jo jedli, naj ji bo odpuščeno. Dovolj je kaznovana, ko kleči osramočena tu pred nami. (*Hudomušno se smeje.*)

C a r i c a: Hvala vam! (*Vstane.*) Hvala ti, Gašper! Če sem te kdaj žalila, oprosti mi!

G a š p e r: Pustimo to! Vse naj bo pozabljeno, le ono vince ne...

C a r: Tako je — vse bodi pozabljeno! A tebi, Gašper, gre velika zahvala. Glejte, star sem že in onemogel. Ti boš zasedel prestol namesto mene, tvoje bodi vse moje carstvo! Vladaš srečno in moja hči naj ti stoji ob strani v tvojem življenju!...

Z a s t o r p a d e.

Uspavanka.

Aja, aja, aja,
fantek naš nagaja,
samo gleda, nič ne spi,
fantek naš nič priden ni.

Sred neba hite meglice,
same bele so ovčice,
noč pokuka čez goré,
ej, ovčice že beže.

Staje so nebeške polne
svilnate, srebrne volne,
vse ovčice spe mirnó,
noč že sanja nad zemljó.

Aja, aja, aja,
fantek nič več ne nagaja,
fantek naš že pridno spi —
Bog mu trosi sanj v oči...

Danilo Gorinšek.

Prošnja.

Solnček-konjček prek ravnin,
očka, daj mi brž cekin!
Kupim vranca brzega,
jašem prek poljan, gorá,
ko pa solnček dohitim,
ga lepo nagovorim:
»Koščka zlate grive prosim,

mamici domov ga nosim!«
Solnček zlate da mi grive,
jašem spet čez gore, njive,
ko prodam pa vse zlafo,
hajd čez dol in čez goró,
križem zemlje križa-kraža
kralja grem iskat Matjažal

Danilo Gorinšek.